SUOMEN YK-LIITTO
FINLANDS FN-FÖRBUND • UNA FINLAND

7.10.2021

Suomen YK-liiton lausunto YK:n 2250 – Nuoret, rauha ja turvallisuus -päätöslauselman Suomen kansalliseen toimintaohjelmaan

Suomen YK-liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Nuoret, rauha ja turvallisuus toimintaohjelmasta. Haluamme myös kiittää ulkoministeriötä hyvästä yhteistyöstä kansalaisjärjestöjen kanssa toimintaohjelman koko valmisteluprosessin aikana. YK-liitto korostaa, että riittävät resurssit sekä kansalaisyhteiskunnan, järjestöjen, tutkijoiden, siviilikriisinhallinnan ja puolustusvoimien sektorit ylittävä osallistuminen toimintaohjelman indikaattoreiden laatimiseen sekä ohjelman toimeenpanoon ovat avain asemassa ohjelman onnistumisessa sekä jatkokehityksessä.

Toimeenpanoon tulee ohjata resursseja

Liitto kannustaa edistämään ministeriöiden välisen seurantaryhmän työtä tehokkaasti ja osallistamaan kansalaisjärjestöjä sekä erityisesti nuorisojärjestöjä toimintojen tukijoina ja kumppaneina. Vastuutahojen työskentelykäytäntöjä tulee kehittää niin, että ne edistävät nuorten osallisuutta ja kumppanuuksia toimintaohjelman indikaattorityössä sekä toimeenpanon aikana.

Suomen YK-liitto pitää tärkeänä, että toimintaohjelman toimeenpanoon ohjataan tarvittavat resursseja. Erityistä huolta kannamme ulkoministeriön riittävistä henkilöresursseista 2250-työhön. Jatkuvat henkilöstövaihdokset sekä katkokset niiden välillä ovat riski toimintaohjelman ministeriöidenvälisen työn tuloksekkaalle koordinoinnille, toimintaohjelman täysmääräiselle toimeenpanemiselle sekä hidaste indikaattorityöskentelylle dialogissa kansalaisyhteiskunnan kanssa.

Korvamerkittyjen resurssien puuttuessa 2250-työlle ministeriöissä ja järjestöissä, on toimintaohjelman näkökulmat, tavoitteet ja toimet integroitava vastuutahojen päivittäiseen työhön sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. 1325-toimintaohjelman prosessi on osoittanut, että toimeenpano on mahdotonta ilman tarvittavia henkilö- ja raharesursseja hankkeisiin, pilotointiin ja laajaan toimeenpanoon. 2250-päätöslauselman toimeenpanon onnistumisessa on ratkaisevaa, että riittävät resurssit löytyvät tulevina vuosina.

Intersektionaalisuuden tulee olla sekä päämäärä että toimintatapa

YK-liitto painottaa, että intersektionaalisuus tulee päämäärän lisäksi integroida toimeenpanon työskentelytapoihin.

Asiantuntijakuulemisiin, indikaattorityöskentelyyn sekä sektorit ylittävään verkostotyöhön tulee osallistaa tutkijoita, kriisinhallinnan ammattilaisia mukaan lukien poliisi sekä nuorisoalaa laajasti ymmärrettynä (koulut, jalkautuva nuorisotyö, väkivaltatyö, nuorten päihde- ja sosiaalityö). Kansalaisyhteiskunta tarvitsee resursseja toimintaohjelman käytäntöönpanoon sekä sen tunnettuuden kasvattamiseen erilaisten nuoriso- ja rauhantyön toimijoiden keskuudessa.

Suomen YK-liitto
Finlands FN-förbund
UN Association of Finland

Siltasaarenkatu 4, 7. krs
00530 Helsinki
+358 44 7810 300

ykliitto.fi
globalis.fi
yk.fi

Toimintaohjelman nuorisonäkökulma tulee integroida selkeästi ja mitattavasti Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisiin tavoitteisiin

Toimintaohjelmassa todetaan, että toimeenpanossa eriytetään kansainvälinen ja kansallinen taso, koska haasteet rauhalle ja turvallisuudelle eroavat jonkin verran toisistaan Suomessa ja alueilla, joilla Suomi toimii aktiivisesti konfliktinehkäisyn, rauhanvälityksen ja rauhanrakennuksen parissa. Suomen YK-liitto korostaa, että toimintaohjelman nuorisonäkökulma tulee integroida ulko- ja turvallisuuspoliittisiin tavoitteisiin. YK-liitto pitää tärkeänä, että toimintaohjelman kansainvälisen tason toiminnat integroidaan progressiivisesti rauhantyöhön, kehitysyhteistyöhön, aluetyöhön (EU ja Afrikka) ja humanitaarisen avun toimiin läpileikkaavasti, samanaikaisesti ja mitattavasti.

Suomen Nuoret, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelman valmisteluprosessi on maailman mittaluokassa ollut poikkeuksellinen. Hyvä yhteistyö virkahenkilöstön ja kansalaisyhteiskunnan välillä on herättänyt laajaa kansainvälistä kiinnostusta. Suomen tulisi ulkopolitiikassaan esimerkillisesti tukea kumppanimaidensa kansalaisyhteiskuntien, nuorisotoimijoiden ja päättäjien dialogia.

Pidämme tärkeänä, että Suomi jatkaa tukea myös YK:n nuorisoedustajan toimiston kanssa aloitetulle työlle Dohassa tammikuussa 2022 järjestettävässä nuorisofoorumissa. Suomen tulee myös tukea YK:n pääsihteeri António Guterresin *Our Common Agenda -Yhteinen agendamme* -raportissa esittämiä aloitteita luottamuksen vahvistamiseksi ja kansalaisyhteiskunnan sukupolvinäkökulman ottamiseksi laaja-alaisesti mukaan YK-prosesseihin.

YK:n pääsihteeri korostaa erityisesti solidaarisuutta ratkaisevana tekijänä siinä, jatkaako ihmiskunta kohti laajenevia kriisejä vai pystytäänkö tekemään läpimurtoja, joiden avulla saavutetaan kestävän kehityksen tavoitteet ja sitä kautta elinkelpoinen planeetta, rauhanomaiset yhteiskunnat ja hyvinvointia kaikille ihmisille.

Luottamuksen kasvattamiseksi pääsihteeri ehdottaa kansallisia kansalaisten kuulemisia ja ”tulevaisuuspajoja” (visioning the future excercices), joissa tulee erityisesti ottaa huomioon usein syrjäytettävien ryhmien mm. nuorten ääni. Raportissa esitetään myös eräänlaisen tulevien sukupolvien oikeusasiamiehen asettamista.

Suomen tulee osana 2250 toimeenpanoa tukea sukupolvien välisen luottamuksen vahvistamista ja pääsihteerin raportissaan asettamia tavoitteita. YK-foorumeilla Suomen tulee jatkaa tärkeää työtä 2250-päätöslauselman edistämiseksi ja esillä pitämiseksi kansallisen toimintaohjelman edelläkävijämaana. Sisällön lisäksi kansainvälisesti tulisi pitää esillä myös esimerkillistä, dialogiprosessia kansalaisjärjestöjen ja virkahenkilöstön välillä, jonka tuloksena toimintaohjelma on syntynyt. On merkittävää, että maalman ensimmäinen 2250-toimintaohjelma esitellään Costa Ricassa järjestettävässä SDG16+ -foorumissa.